

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/33/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4117225961
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4117225961.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v veci starostlivosti súdu o maloletú J. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky E.. E. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., J. A. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Štefanom Slováčikom, advokátom so sídlom Nitra, Mostná 46 a otca O.. H. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. A. XXX, zastúpeného JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 33, o návrhu matky maloletého dieťaťa na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 16. januára 2019 č. k. 11P/211/2017-610 v spojení s opravným uznesením zo dňa 17. júna 2019 č. k. 11P/211/2017-658 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril maloletú J. A., nar. XX. XX. XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov maloletého dieťaťa, ktorá sa bude realizovať v týždenných časových intervaloch tak, že matka dieťaťa bude povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa každý párny týždeň v príslušnom kalendárnom roku od nedele 17.00 hod. predchádzajúcej tomuto párnemu týždňu až do nedele daného parného týždňa 17.00 hod. a otec bude povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa každý nepárny týždeň v príslušnom kalendárnom roku od nedele 17.00 hod. predchádzajúcej tomuto nepárnemu týždňu až do nedele daného nepárneho týždňa až do 17.00 hod. Preberať maloleté dieťa bude rodič, ktorý bude mať maloleté dieťa v ďalšom období v jeho starostlivosti. Ďalej rozhodol tak, že počas jarných školských prázdnin bude dieťa v osobnej starostlivosti otca každý párny kalendárny rok v čase od piatku predchádzajúcemu jarným školským prázdninám od 18.00 hod. do soboty nasledujúcej po jarných školských prázdninách do 18.00 hod. a v osobnej starostlivosti matky bude dieťa každý nepárny kalendárny rok v čase od piatku predchádzajúcemu jarným školským prázdninám od 18.00 hod. do soboty nasledujúcej po jarných školských prázdninách do 18.00 hod. Počas letných školských prázdnin v čase od 01. 07. 9.00 hod. do 15. 07. do 9.00 hod. bude dieťa v osobnej starostlivosti matky a od 15. 07. 9.00 hod. do 31. 07. do 9.00 hod. bude dieťa v osobnej starostlivosti otca a od 31. 07. 9.00 hod. do 15. 08. 9.00 hod. bude dieťa v osobnej starostlivosti matky a od 15. 08. 9.00 hod. do 31. 08. 9.00 hod. bude dieťa v osobnej starostlivosti otca. Počas zimných školských prázdnin bude dieťa v osobnej starostlivosti otca každý nepárny kalendárny rok od 22. 12. 9.00 hod. do 26. 12. 9.00 hod. a u matky od 26. 12. 9.00 hod. do 01. 01. nasledujúceho roka 18.00 hod. Počas zimných školských prázdnin bude dieťa v osobnej starostlivosti matky každý párny kalendárny rok od 22. 12. 9.00 hod. do 26. 12. 9.00 hod. a u otca od 26. 12. 9.00 hod. do 01.

01. nasledujúceho kalendárneho roka 18.00 hod. Otcovi uložil povinnosť maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať pred miestom bydliska matky dieťaťa a matke povinnosť v stanovenom čase odovzdať dieťa otcovi. Taktiež zároveň rozhodol, že matka je povinná maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať pred miestom bydliska otca dieťaťa a otec je povinný v stanovenom čase odovzdať dieťa matke. V poradí ôsmym výrokom rozhodnutia zaviazal otca prispievať na výživu maloletej J. A., nar. XX. XX. XXXX výživným v sume 90 eur mesačne od 01. 08. 2017, ktoré výživné je otec dieťaťa povinný platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred. Zročné výživné, ktoré zo strany otca pre maloletú J. A., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 01. 08. 2017 do 31. 01. 2019 predstavuje sumu 470 eur, súd zaviazal otca zaplatiť k rukám matky do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súdu bol dňa 07. 08. 2017 doručený návrh matky, ktorým požadovala, aby súd zveril maloletú J. A. do jej osobnej starostlivosti s tým, že ako matka bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec bude povinný prispievať na výživu maloletej J. výživným v sume 100 eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám. Matka v návrhu poukázala na stav, že s otcom maloletej žili v spoločnej domácnosti od roku 2009, pričom od začiatku ich vzťahu mal otec dieťaťa sklon k bezdôvodnému žiarliveniu, upodozrievaniu, často ju ako partnerku kritizoval, napomínal a kontroloval všetko, čo urobí. Označila situáciu v domácnosti pre ňu za neznesiteľnú, keďže jej partner a medzičasom otec maloletej nezmenil svoje správanie, a preto sa ona v apríli 2017 rozhodla od partnera odísť a začala riešiť ubytovanie pre seba a pre dcéru. Situácia v ich domácnosti podľa nej nevlývala dobre ani na maloletú J. a situácia v ich vzťahu sa vyhrotila po ich dovolenke v Chorvátsku. Matka pociťovala zo strany jej partnera a súčasne otca ich spoločného dieťaťa nátlak, znevažovanie a vyhrážky v domácnosti sa stupňovali až tak, že situácia bola pre ňu a jej zdravotný stav neznesiteľná. Dňa 03. 08. 2017 opustila aj s maloletou dcérou spoločnú domácnosť. Súčasťou návrhu matky bol aj jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadovala maloletú J. zveriť predbežne do jej osobnej starostlivosti, pričom bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otca dieťaťa požadovala zaviazat povinnosťou predbežne prispievať na výživu maloletej J. sumou 100 eur mesačne k jej rukám vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. K návrhu matky dieťaťa sa podaním zo dňa 10. 08. 2017 vyjadril otec dieťaťa, ktorý požadoval nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým žiadal zveriť maloletú J. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a súčasne požadoval, aby súd zamietol návrh matky dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia v jej návrhu na UPP k maloletemu dieťaťu. Poukázal na to, že návrh matky dieťaťa obsahuje množstvo klamstiev a poloprávd. Uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 11P/211/2017-78 zo dňa 22. 09. 2017 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú J. A. do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletou každý párny týždeň v kalendárnom roku od piatku 17.00 hod. do nedele 18.00 hod. a každý nepárny týždeň kalendárneho roka od stredy 17.00 hod. do štvrtka 18.00 hod. s tým, že maloletú si prevezme v mieste bydliska matky a na tom istom mieste maloletú matke včas a riadne odovzdá. Matke súd uložil povinnosť maloletú na stretnutia s otcom riadne pripraviť a otcovi včas dieťa odovzdať. Súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti týkajúcej sa výživného zo strany otca. Súd rovnako zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúci sa zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Uznesenie OS Nitra nadobudlo právoplatnosť 15. 12. 2017 v spojení s uznesením KS v Nitre. Súd mal za to, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky, aby mal. J., nar. XX. XX. XXXX vo veku jej takmer šiestich rokov /6 rokov dovŕši 12. 04. 2019/ mohla byť v striedavej osobnej starostlivosti jej rodičov, keďže obaja rodičia maloletej sú schopní ich mal. dcéru vychovávať, obaja majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa, pričom striedavá osobná starostlivosť zabezpečí potreby dieťaťa lepšie ako výlučná starostlivosť jedného z rodičov. Takáto forma starostlivosti vyhovuje aj maloletej, pričom takouto formou starostlivosti nebude maloletá vytrhávaná z jej sociálneho prostredia a zázemia, ktoré má u oboch rodičov, u otca navyše v prostredí, v ktorom od malička vyrastala, až do doby, kým s ňou matka neodíšla do Krízového strediska Slniečko pre nehody s otcom. Maloletá v danom prípade nebude vytrhnutá ani z prostredia školy, konkrétne MŠ, ktorú toho času navštevuje v mieste bydliska matky, kde si našla nových kamarátov po tom, čo sa s ňou jej matka presťahovala do miesta, kde má prácu, vlastné bývanie v byte, a to v meste R.. J. sa na prostredie novej škôlky adaptovala a otec dieťaťa zmenu v MŠ u maloletej akceptuje, aj keď matka dieťaťa podstatnú vec, ako je zmena školy, s ním u maloletej neriešila. Miesta bydlísk rodičov u otca v obci R. A. a u matky v meste R. nie sú od seba vzdialené tak, aby tým bola vytvorená prekážka v starostlivosti o maloletú, keď obaja rodičia využívajú motorové vozidlá a vedia zabezpečiť presun maloletej. Maloletá primerane jej veku a rozumovej vyspelosti vyjadrila svoj názor tak, že preferuje starostlivosť oboch rodičov. Pozná dobre domácnosti oboch rodičov, keďže sa v nich zdržiava, v každej má vytvorené zázemie. Rodičia medzi sebou síce majú určitú rovinu nevysporiadaných vzťahov, ale tá aktuálne nie je prekážkou stavu, pre ktorú by sa niektorý z nich

nemohol o maloletú starať. V podstate sa o maloletú dcéru starajú obaja a osobnosť dieťaťa rešpektujú. Je dôležité, aby do budúca každý z nich uznával rolu toho druhého, nespochybňoval kompetencie druhého rodiča, rešpektoval práva toho druhého, ktoré sú spojené s rodičovstvom. Je dôležité, aby rodiča pred dcérou neventilovali ich negatívne emócie, ktoré môžu pretrvávať z ich spoločnej minulosti a mali snahu zachovávať pozitívny obraz druhého rodiča. Doteraz odovzdávanie a preberanie dieťaťa prebieha bezproblémovo. Pri starostlivosti o dcéru by určite bola žiaduca aj ich osobná plnohodnotná komunikácia, ale tú v súčasnej dobe limituje situácia v ich nevysporiadanom partnerskom vzťahu. Tento stav však nemôže byť na ujmu maloletého dieťaťa, ktoré neplnohodnotnej forme komunikácie rodičov nerozumie, keďže pramení práve z ich vzťahov ovplyvnených povahami, konaniami, názormi a je otázkou času, kedy rodičia dokážu ich nevydarený partnerský vzťah spracovať, určité veci si odpustiť, na určité veci zabudnúť a dať priestor kvalitnejšej úrovni ich rodičovského vzťahu. Z hľadiska inteligenčného vybavenia rodičov dieťaťa, ich ochote spolupracovať aj z hľadiska usporiadania vzťahov medzi nimi, je možno predpokladať, že starostlivosť o dcéru ich vzťahy viac nenaruší a každého z rodičov v jeho rodičovskej roli skôr posilní a dovedie k postupnému pochopeniu dôležitosti matky i otca v živote dieťaťa, ako aj pochopeniu požiadavky dieťaťa, aby maloletá mala sytený vzťah s oboma rodičmi, aj keď s každým z nich zvlášť. Obaja rodičia sú určite schopní zabezpečiť všetky relevantné potreby ich maloletej dcéry. Maloletá nepreferuje ani jedného z rodičov, každý má pre ňu osobitú dôležitosť a poslanie v živote a v rámci záujmu dcéry sú rodičia povinní pracovať na tom, aby isté disharmónie v ich vzťahoch prekonalí a výchovu dcéry J. viedli spôsobom, že budú vedieť urobiť kompromisy, ústupky a uznať dôležitosť toho druhého, a to v záujme maloletej. Je zrejmé, že maloletá vníma oboch rodičov zatiaľ pozitívne a snahou rodičov by malo byť, aby takýto obraz maloletej ostal o nich u maloletej čo najdlhšie. Mal. J. bude oboch rodičov ešte dlhú dobu potrebovať v každodennom živote, a preto je dôležité, aby obaja rodičia mali možnosť odovzdať svojej maloletej maximum toho, čo jej odovzdať môžu pre jej budúcnosť, zdravý a priaznivý vývoj. To, čo sa stalo v živote rodičov maloletej, budú musieť obaja rodičia brať ako minulosť a svoj oddelený život musia postaviť na novej budúcnosti, do ktorej rozhodne stále patrí mal. J.. Navyše, súd je presvedčený o tom, že obaja rodičia majú predpoklady k tomu, aby začali vo vyššej miere v rodičovských vzťahoch kooperovať, postupom času si skvalitnili ich vzájomnú komunikáciu a výrazne tomu môže napomôcť i samotná striedavá starostlivosť o dcéru, keďže v roli rodiča sa doteraz osvedčili u nich aj kompromisy v spolupráci s ÚPSVaR Nitra, subjektom Familiam, o. z. Súd mal za to, že pokiaľ sa rodičia dieťaťa zbavia pocitov a krívd, ktoré každý z nich individuálne vníma z ich minulosti a vyrovnajú sa s individualitami bývalého partnera, môžu posunúť na kvalitnejšiu úroveň aj ich rodičovské vzťahy. Minimálne ich maloletá dcéra by to ocenila, keďže napätie vo vzťahoch rodičov nevyhnutne každé dieťa vníma a rodičia si musia uvedomiť, že stupňovaním a udržiavaním napätia v rodičovských vzťahoch môžu ublížiť hlavne ich dieťaťu. Súd mal za to, že je v záujme maloletej, aby sa na jej výchove podieľali v rovnakej miere obaja rodičia, pričom aj samotné maloleté dieťa, ktoré je už schopné vyjadriť svoj názor, vníma ako žiaduce to, aby vo svojom živote malo prítomnú a funkčnú tak osobu matky, ako aj osobu otca. V konečnom dôsledku aj závery súdom ustanovenej znalkyne vypovedajú o tom, že striedavá starostlivosť rodičov o mal. J. predstavuje pre maloleté dieťa optimálne riešenie. Napriek tomu, že súd zveril maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, určil otcovi dieťaťa povinnosť prispievať na výživu mal. J. k rukám matky výživným v sume 90 eur mesačne, a to po vyhodnotení príjmov, majetkových pomerov, možností a schopností rodičov dieťaťa. Je zrejmé, že otec dieťaťa má príjem na oveľa vyššej úrovni ako matka dieťaťa. Obaja rodičia uhrádzajú výdavky spojené s bývaním. Matka v byte vo R., ktorý jej vlastnícky patrí a otec v dome vo R. A., ktorý mu vlastnícky patrí v rozsahu 9/10-tich, pričom 1/10-ina podielu patrí matke dieťaťa, ktorá na úhradu výdavkov na bývanie v dome neprispieva. Obaja rodičia hradia potreby maloletého dieťaťa a bude to tak i v prípade reálnej striedavej osobnej starostlivosti o dieťa, a preto je potrebné, aby rodičia potreby maloletej dcéry zabezpečovali tak, aby zbytočné výdavky u nej nevytvárali a hospodárne nakladali s financiami na ich stranách pri zabezpečovaní potrieb pre maloletú. Maloletá má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, ktorá je z hľadiska príjmov a tiež majetkových pomerov u rodičov podstatne rozdielna, a preto súd v stave zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, určil otcovi dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným 90 eur mesačne k rukám matky dieťaťa. Súd v stave zverenia maloletej J. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov súčasne upravil osobitným režimom styk rodičov s maloletou, a to v období vianočných sviatkov, veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin, jesenných prázdnin, ako aj letných školských prázdnin, aby tieto osobitné obdobia roka mala maloletá možnosť tráviť striedavo s oboma rodičmi inak ako v bežnom roku, tak ako to uvádza výroková časť rozsudku. Súd pri stave, keď zveril mal. J. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s už uvedeným poukazom na rozdielnu životnú úroveň rodičov dieťaťa, čo sa týka ich príjmov a majetkových pomerov, určil otcovi maloletej povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným v sume 90 eur mesačne, v období mesiacov 8/2017 - 1/2019,

za 5 mesiacov roku 2017 predstavuje výživné zo strany otca na maloletú 450 eur, za 12 mesiacov roku 2018 predstavuje výživné zo strany otca sumu 1.080 eur a za jeden mesiac v roku 2019 sumu 90 eur, ktoré by mal otec na maloletú podľa tohto rozsudku zaplatiť. Spolu je to 450 eur + 1.080 eur + 90 eur, teda 1.620 eur. Za obdobie roku 2017 otec na maloletú za mesiace 8-12/2017 zaplatil v každom mesiaci po 50 eur, čo je spolu 250 eur. V roku 2018 na maloletú zaplatil v mesiacoch 1-8/2018 v každom mesiaci po 50 eur a v mesiacoch 9-12/2018 v každom mesiaci po 100 eur, čo je spolu 800 eur. Za mesiac 1/2018 zaplatil pre maloletú výživné v sume 100 eur. Celkove teda zaplatil na maloletú 1.150 eur /250 eur + 800 eur + 100 eur/. Rozdiel sumy 1.620 eur /suma, ktorú má zaplatiť podľa tohto rozsudku/ a sumy 1.150 eur /suma, ktorú zaplatil podľa zistenia súdu za uvedené rozhodujúce obdobie/ predstavuje čiastku 470 eur. Je to konečná suma zročného výživného, ktoré súd určil otcovi zaplatiť k rukám matky dieťaťa do troch dní od dňa právoplatnosti rozsudku. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla podaním odvolania matka dieťaťa, domáhajúc sa ním jeho zmeny tak, že maloletú J. súd zverí do jej osobnej starostlivosti, styk otca s dieťaťom upraví tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný víkend v piatok od 16.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny a zároveň zaviazá otca prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne, resp. domáhajúc sa ním zrušenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenia vecí súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vytkla súdu prvej inštancie, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Má za to, že súd nerešpektoval základné zásady civilného procesu a skutkový stav vyhodnotil jednostranne v neprospech záujmov a odôvodnených potrieb maloletej J. a zdravého vývoja a v odôvodnení rozsudku sa nevysporiadal s ňou udávanými relevantnými skutočnosťami, ktoré priamo podmieňujú náležité zistenie skutkového a právneho stavu veci ohľadne zabezpečenia výchovy a starostlivosti maloletej J., ako aj ničím nepodloženými tvrdeniami otca maloletej ohľadom jej údajnej narušenej psychiky spôsobenej jej chorobou, atď. Súd prvej inštancie tak sám svojím konaním podmienil zmätočnosť a nepreskúmateľnosť svojho rozhodnutia. V žiadnom prípade nie je možné považovať za pravdivú informáciu o tom, že by nejakým negatívnym spôsobom choroba matky zasiahla do jej rodičovských kompetencií. Považuje otcove vyjadrenia ohľadom údajného nezájmu o starostlivosť za úbohý a neetický prejav voči jej osobe. Otec nepriaznivo pôsobí na maloletú, nakoľko praktizuje výchovné pôsobenie liberálneho typu tak, že dieťa si môže robiť so svojim rodičom čo chce. Otec absolútne nerešpektoval jej výchovné praktiky. Ďalej poukázala na to, že znalkyňa zistila niektoré menej žiaduce prejavy vo výchovnom prostredí otca, kedy otec svojim výchovným prejavom nežiaduco fixuje maloleté dieťa na osobu rodiča a nepodporuje u neho rozvoj samostatnosti, a naopak, udržuje neprimerané fixovanie maloletého dieťaťa na osobu rodiča. Uviedla, že pochybnosti o duševnom zdraví otca popísala v samotnom návrhu, čo aj z časti potvrdila znalkyňa v jej znaleckom posudku, že otec by mal svoju chorobnú posadnutosť odstrániť, pričom mu odporučila výchovného terapeuta. Poukázala na vypracovaný znalecký posudok aj v tom, že znalkyňa uviedla, že v prípade, ak by maloleté dieťa nebolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, v tomto prípade pripadá do úvahy zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matke s čo najširšou úpravou styku dieťaťa s otcom. V rámci celého konania rodičia nepreukazujú, že by sa vedeli dohodnúť na starostlivosti o maloletú tak, aby každý jeden z rodičov bol spokojný, pričom striedavá osobná starostlivosť je postavená na správnom fungovaní komunikačnej úrovne oboch rodičov, čo v tomto prípade je nemysliteľné. Má za to, že práve obava o tom, že otec bude naďalej vykonávať svoje praktiky k maloletej, môže mať negatívny dopad na jej duševný rozvoj, a preto súdom nariadená striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov maloletého dieťaťa je pre zdravý duševný vývoj maloletej nevhodná. Je toho názoru, že v prípade tak častého styku otca s maloletým dieťaťom by mohlo dôjsť k ovplyvňovaniu maloletého dieťaťa zo strany otca a mohlo by dôjsť k narušeniu citových väzieb matky s dcérou tak, ako to otec robil aj doteraz. Odo dňa, kedy bol neodkladným opatrením rozšírený styk otca s maloletou, pociťuje zmenu správania maloletej v negatívnom slova zmysle. Uviedla, že v konaní bol významný výsluch jej matky (starej matky dieťaťa), ako i znalkyne Mgr. Durilovej, nakoľko by sa mohli zistiť skutočnosti dôležité k správnomu rozhodnutiu súdu. Napadnutý rozsudok trpí vadami, pre ktoré nemôže obstáť a je potrebné rozhodnúť tak, ako navrhla. V dôsledku udržania vytvorených rodinných a citových väzieb maloletej k matke je pre dieťa zverenie do jej osobnej starostlivosti najvhodnejšie, aj vzhľadom na stabilizáciu vzťahov.

3. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že v plnom rozsahu súhlasí s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie a má za to, že vykonaným dokazovaním, a to predovšetkým objektívnymi dôkaznými prostriedkami, ako sú závery znaleckých posudkov, závery Občianskeho

združenia Familiam a tiež závery ÚPSVaR Nitra, bolo jednoznačne preukázané, že zverenie maloletej J. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je v najlepšom záujme dieťaťa. Úroveň vzťahov rodičov pritom neohrozuje psychický, ani fyzický vývin maloletej a podľa znalca pri ustanovení striedavej osobnej starostlivosti je najvyššia pravdepodobnosť, že rodičia budú schopní zlepšiť kvalitu ich komunikácie. Tiež poukázal na závery znalca, z ktorých vyplýva, že vo vzťahu maloletej J. k rodičom vidí aktuálne prítomnú miernu preferenciu otca. Znalčka tiež konštatovala, že prostredie u otca poskytuje dieťaťu väčšiu kontinuitu jeho doterajšieho vývoja, pričom nejde len o fyzické prostredie, ale aj o širšie rodinné a sociálne vzťahy a bohatšie citové väzby. Považuje za správny postup súdu prvej inštancie, keď zamietol návrh matky na doplnenie dokazovania výsluchom starej matky maloletej, keď predmetný dôkaz by nebol objektívny a nemal by väčšiu dôkaznú silu ako nezávislé znalecké posudky a správy Familiam o. z. a ÚPSVaR Nitra. Navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný a správny a odvolanie matky za nedôvodné v celom rozsahu, pričom poukázal i na jeho záverečný návrh pred súdom prvej inštancie.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletej J. A. nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť, keď súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil a svoje rozhodnutie riadne a dostatočným spôsobom odôvodnil.

6. Predmetom tohto konania bolo konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej J. A., nar. XX. XX. XXXX, začaté na základe návrhu matky, doručeného súdu prvej inštancie dňa 07. 08. 2017. Podaným návrhom matka žiadala zveriť maloletú J. do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude súčasne dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a súčasne žiadala otca dieťaťa zaviazať prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne. Otec požadoval o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej J. rozhodnúť tak, že dieťa bude zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí sa budú v tejto starostlivosti striedať v týždenných intervaloch. Súd prvej inštancie v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre zo dňa 11. 12. 2017 č. k. 7CoP/51/2017-404 predbežne upravil práva a povinnosti rodičov k maloletej J. formou neodkladného opatrenia zo dňa 22. 09. 2017 č. k. 11P/211/2017-78 tak, že maloletú J. A., nar. XX. XX. XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky, upravil stretávanie sa otca s dcérou tak, že je oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý páry týždeň kalendárneho roka od piatka od 17.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny a každý nepárny týždeň kalendárneho roka od stredy od 17.00 hodiny do štvrtka do 18.00 hodiny. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti určenia výživného otcovi, ako i návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti zamietol. Vo veci samej súd vykonal za účelom zistenia skutočného stavu veci dokazovanie, v ktorom vypočul účastníkov konania, oboznámil v konaní zadovážené listinné dôkazy, vrátane dôkazu vo forme znaleckého dokazovania a následne rozhodol napadnutým rozsudkom.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Novela Zákona o rodine vykonaná zákonom č. 217/2010 Z. z. zaviedla do rodinného práva inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti. Predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne sú: - jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, - lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, - spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, - záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa, - súhlas aspoň jedného z rodičov so zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, potom je potrebné dôjsť k logickému záveru, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa, pretože v záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových

a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované práva dieťaťa.

9. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, teda nielen pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd musí dbať o to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávného osobného styku s obidvoma rodičmi.

10. Dohovor o právach dieťaťa ustanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, a ak to nie je možné, tak u toho z rodičov, ktorý má na to lepšie predpoklady, okrem iného, uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Nesúhlas matky so striedavou osobnou starostlivosťou môže byť relevantný len vtedy, ak je založený na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa. Ak ide o iracionálny alebo nepreskúmateľný dôvod, na ktorom je založený nesúhlas rodiča so striedavou osobnou starostlivosťou, alebo sa v konaní preukáže, že ide o nesúhlas spočívajúci v dôvode, ktorý preukázateľne nemá negatívny vplyv na záujem dieťaťa, súdy nemôžu na tomto nesúhlase založiť rozhodnutie, ktorým návrhu na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti nevyhovujú.

11. Odvolací súd, preskúmavajúc podané odvolanie matky proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Z hľadiska rozhodovania súdu o zverení maloletej J. do osobnej starostlivosti rodiča, resp. oboch rodičov, bolo úlohou súdu posúdiť, či na takýto druh osobnej starostlivosti (striedavej osobnej starostlivosti) sú v prípade maloletej J. splnené všetky predpoklady. Za účelom komplexného posúdenia všetkých atribútov pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to tak na strane maloletej, ako i na strane rodičov, súd prvej inštancie nariadil i znalecké dokazovanie a závery takto vykonaného dokazovania, obsiahnuté v znaleckom posudku Mgr. Miroslavy Durilovej, potom správne, v spojitosti s ďalšími v konaní vykonanými dôkazmi, vyhodnotil tak, že v prípade maloletej J. je forma striedavej osobnej starostlivosti rodičov vhodnou formou starostlivosti rodičov o dieťa. Z takto vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva to, že striedavá osobná starostlivosť rodičov je v danom prípade najoptimálnejšou formou starostlivosti.

12. V nadväznosti na nesúhlas matky so striedavou osobnou starostlivosťou, prezentovaný rovnako i v podanom odvolaní, odvolací súd poznamenáva, že nesúhlas matky so striedavou starostlivosťou môže byť relevantný len vtedy, ak je vybudovaný na dôvodoch, ktoré sú spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu dieťaťa. Takéto dôvody podľa názoru odvolacieho súdu v konaní preukázané neboli.

13. Pokiaľ matka udávala, že súd sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal s nepodloženými tvrdeniami otca ohľadom jej údajnej narušenej psychiky spôsobenej jej chorobou, odvolací súd udáva, že táto argumentácia matky nie je namieste, keď súd prvej inštancie v žiadnom prípade svoje rozhodnutie ani len okrajovo nezaložil na takomto tvrdení otca, preto potom nebolo ani potrebné sa ďalej s týmito tvrdeniami vysporiadať, keďže nemali žiadny vplyv na konečné rozhodnutie súdu. Potom nemožno argumentovať ani tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tomto ohľade nepreskúmateľné, keď úlohou súdneho rozhodnutia nie je dať odpoveď na všetky v konaní nastolené otázky, a to i na tie, ktoré neboli spôsobilé v žiadnom ohľade ovplyvniť rozhodovanie vo veci.

14. I keď znalkyňa v znaleckom posudku uvádza, že z jej strany boli zistené niektoré menej žiaduce prejavy vo výchovnom prístupe otca, tzv. hyperprotektívne prejavy, tak ako na uvedené poukazuje matka v podanom odvolaní, je potrebné uviesť i to, že znalkyňa k uvedenému súčasne uzavrela, že napriek tomu výchovné kompetencie otca nie sú znížené natoľko, aby boli prekážkou striedavej osobnej starostlivosti.

15. Matka ako ďalší argument, ktorým namietala správnosť zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, tiež poukázala na to, že znalkyňa v prípade, že dieťa nebude zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov uviedla, že v takomto prípade pripadá zverenie dieťaťa práve do jej starostlivosti s čo najširšou úpravou styku otca s dieťaťom. K uvedenému možno uviesť len toľko, že takúto formu starostlivosti znalkyňa navrhla za situácie, že by dieťa nebolo zverené do striedavej osobnej starostlivosti, tak ako i matka vlastne sama uviedla, a teda v stave, že okolnosti veci odôvodňovali zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, ktorú formu starostlivosti znalkyňa v tomto prípade označila za najoptimálnejšiu, potom nie je žiadny dôvod poukazovať na to, čo by bolo, keby práva a povinnosti rodičov neboli takto upravené.

16. Matka ďalej poukázala na nedostatočnú kvalitu vzájomnej komunikácie rodičov a na to, že striedavá osobná starostlivosť je postavená na správnom fungovaní komunikačnej úrovne oboch rodičov. Opätovne v tomto ohľade možno poukázať na zistenia znalkyne, ktorá síce uviedla, že aktuálna úroveň vzťahov medzi rodičmi nie je optimálna, avšak pri ustanovení striedavej starostlivosti je najvyššia pravdepodobnosť, že rodičia budú schopní zlepšiť kvalitu ich vzájomnej komunikácie. V tomto smere je potom dôvodné práve upriamiť pozornosť rodičov na to, že ich snahou, majúc pritom podľa názoru odvolacieho súdu na to dostatočný potenciál, by malo byť docieľiť takú kvalitu vzájomných vzťahov v smere takej miery vzájomnej komunikácie a tolerancie, ktorá je z hľadiska zverenia maloletej J. do striedavej osobnej starostlivosti potrebná a prospešná tak, aby bola v živote maloletej J. zabezpečená čo najideálnejšia rovnováha, na ktorú je možné nazerať len optikou najlepšieho záujmu dieťaťa.

17. Ak matka tvrdí, že nariadená striedavá starostlivosť rodičov bude mať negatívny dopad na vývoj maloletej, tieto jej tvrdenia sú len všeobecnými a ničím nepodloženými tvrdeniami, ktoré v konaní preukázané neboli. V konaní nebolo preukázané, že by zo strany rodičov dochádzalo k vedomej manipulácii alebo ovplyvňovaniu dieťaťa proti osobe druhého rodiča, a teda ani argumentáciu matky, že by mohlo prísť k ovplyvňovaniu maloletého dieťaťa zo strany otca nemožno vyhodnotiť ako dôvodnú, resp. toto jej tvrdenie ako opodstatnené. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie tak, aby výsledky jeho dokazovania boli spoľahlivým podkladom pre prijatie rozhodnutia vo veci, a teda, pokiaľ matka namietala, že súd nevykonával svoju navrhnutú dôkaz, nemožno len na základe uvedeného tvrdiť, že súd nedospel k správnejmu rozhodnutiu vo veci.

18. Zhrňujúc potom vyššie uvedené, za situácie, že osobnosti oboch rodičov spĺňajú predpoklady pre riadnu výchovu a starostlivosť maloletej J., keď súčasne obaja rodičia majú intenzívny vzťah s dieťaťom a aktívne sa podieľajú na jej výchove a rovnako maloletá má intenzívny vzťah k obojom rodičom, potom len za situácie, že matka s takouto formou starostlivosti nesúhlasí, pričom svoj nesúhlas neopiera o žiadne právne opodstatnené dôvody, naopak, z vykonaného dokazovania je jednoznačné, že táto forma starostlivosti je v tomto prípade formou najoptimálnejšou, niet žiadneho opodstatneného dôvodu uzavrieť, že dieťa nie je vhodné zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, tak ako žiadala matka. Súd prvej inštancie tak správne postupoval pri zverení maloletej J. A. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).